

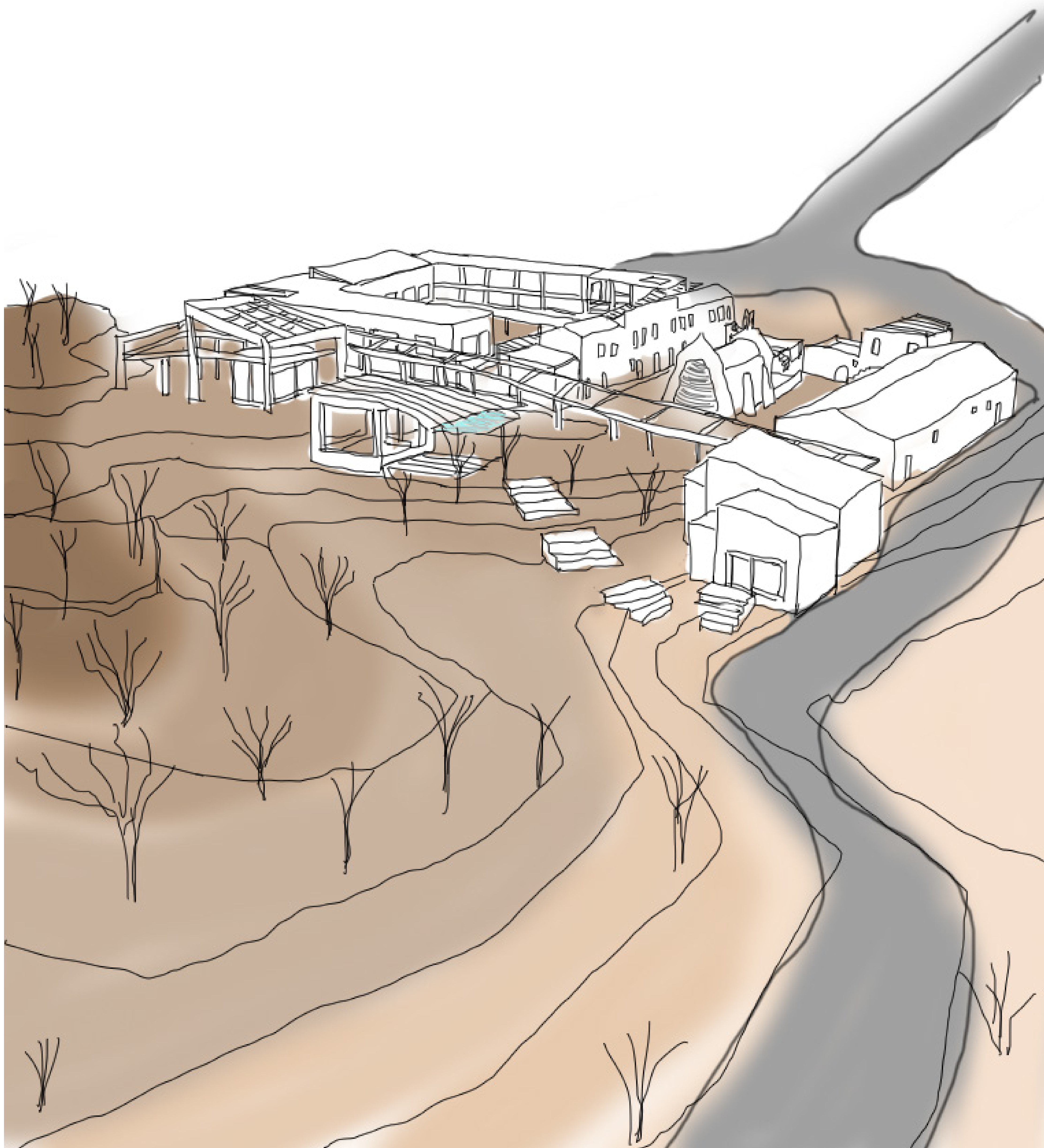
Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ. ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΟΙΑ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ “ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΜΟΡΜΟΡΗ”, ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΝΕΡΟΚΟΥΡΟΥ ΧΑΝΙΩΝ.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΑΝΔΑΛΛΑΚΗ
ΜΑΡΙΑ
ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΦΡΑΓΓΕΔΑΚΗ ΕΥΔΟΚΙΑ

Σχέδιο αποτίμησης μόνιμης: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολυτεχνείο Κρήτης “Κέντρο Σχεδιασμός και δομημένο Περιβάλλον: Προστασία διαμόρφωσης χώρου πολιτισμού-κεντρικών-αειβάσεων”
Επιβλέποντες: Κλήμη Αλοάννης, Μαρία Σταυρούλη, Νικόλαος Ξανθόλης
Επιμέλεια: Δανά Παναγιώτα, Άγγελος Άννα-Μαρία, Παυλίνα Μαρία Χριστίνα
Έτος: 2019-2021

Σχέδιο αποτίμησης Νοσώ: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολυτεχνείο Κρήτης
“Προστασία αποκατάσταση και ανάδειξη ιστορικών κτηρίων και ανάπλαση διατάσσεται δομικών βλαβών και μεθόδων επιβίωσης σε ενεργούς μονοκατοικίες καιροσκέπαστους ναούς της Δυτικής Κρήτης”
Επιβλέπουσα: Μαρία Σταυρούλη,
Επιμέλεια: Δορυμάκης Παναγιώτης
Έτος: 2021-2023

Κεντρική είσοδος μετοχίου Αγίου Γεωργίου από δυτική άποψη.

Φωτογραφική άποψη του ελαιοτριβίου τραβηγμένη από το εσωτερικό του (από νότια όψη).

Φωτογραφική άποψη του ελαιοτριβίου τραβηγμένη από το εσωτερικό του (από ανατολική όψη).

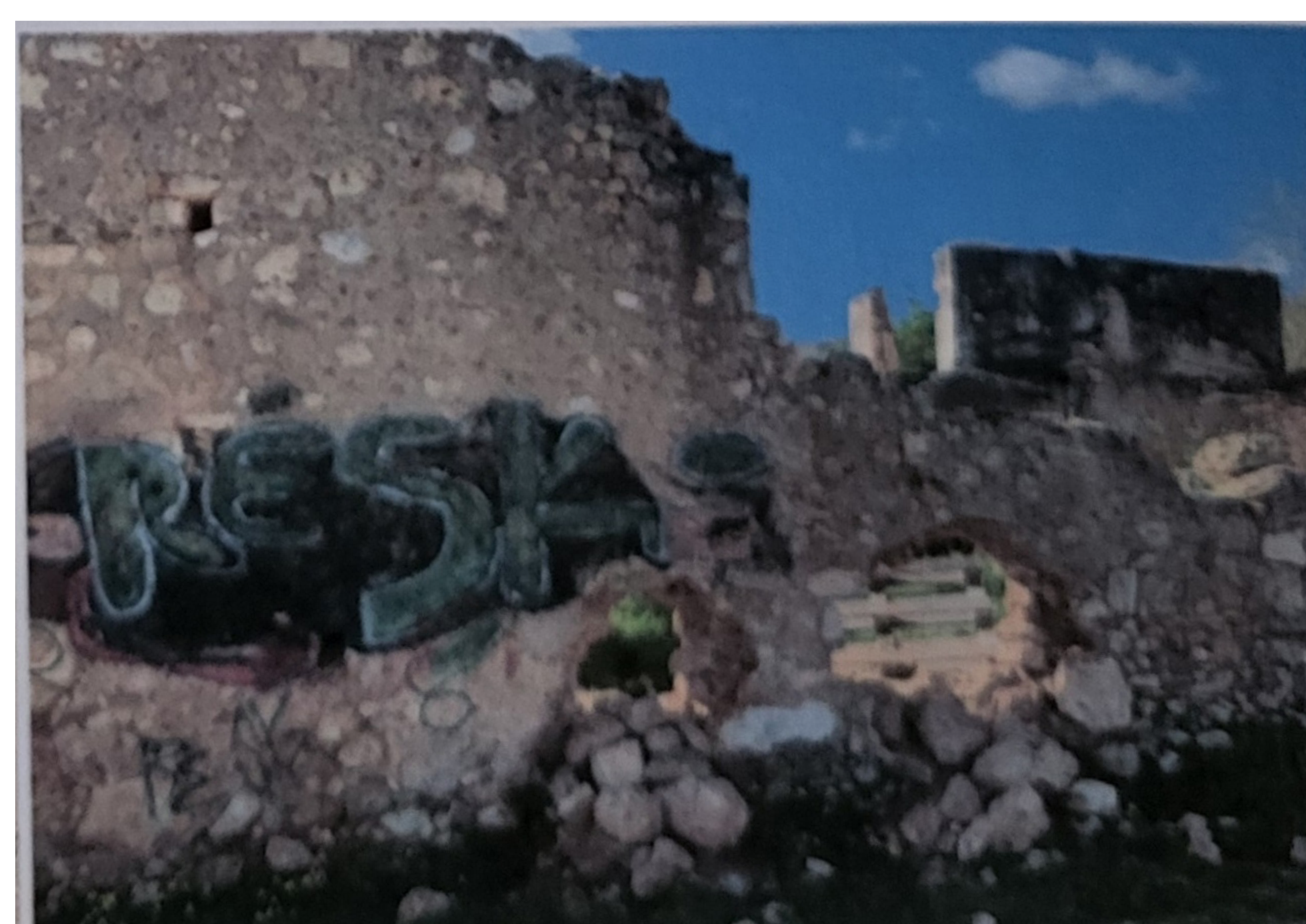
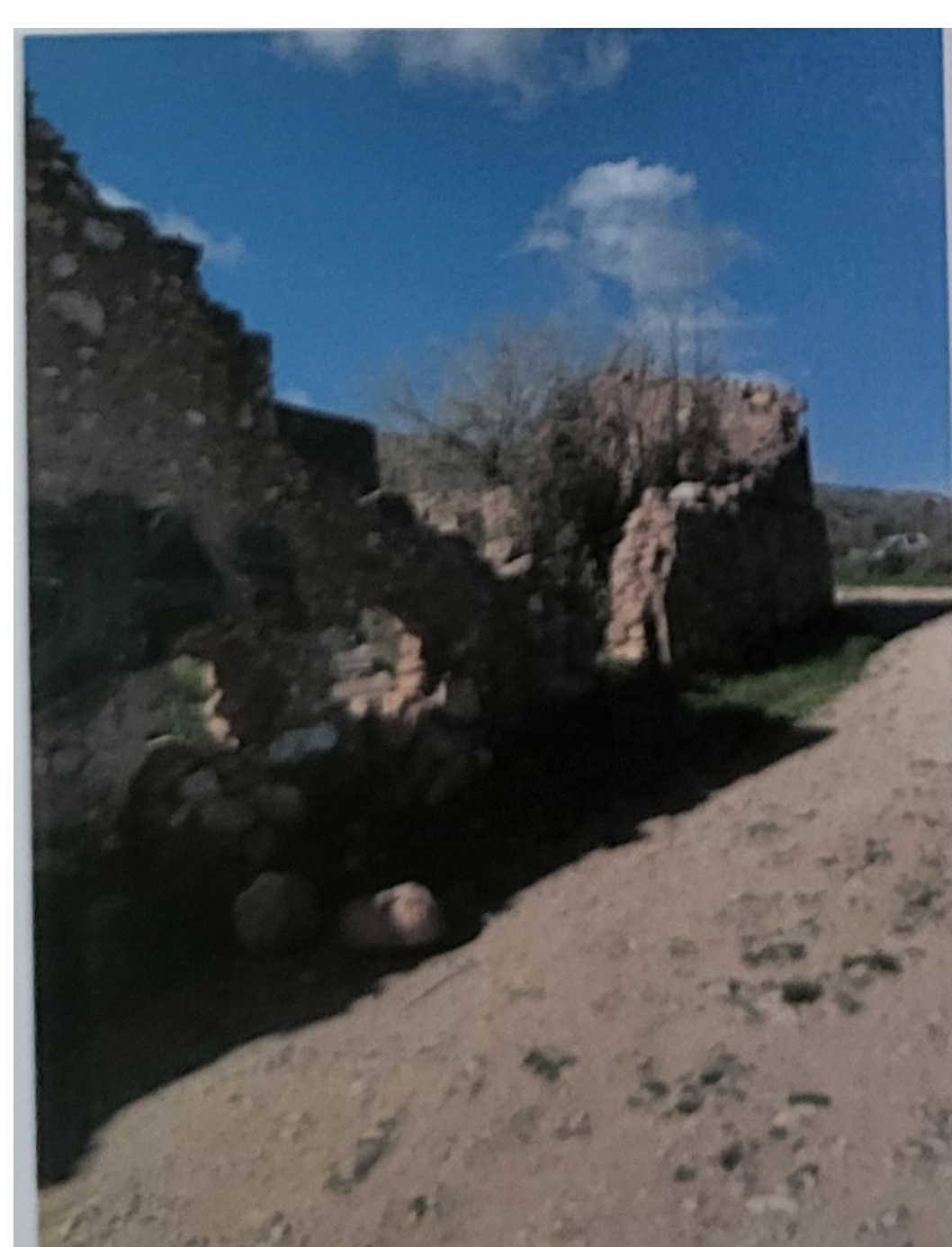
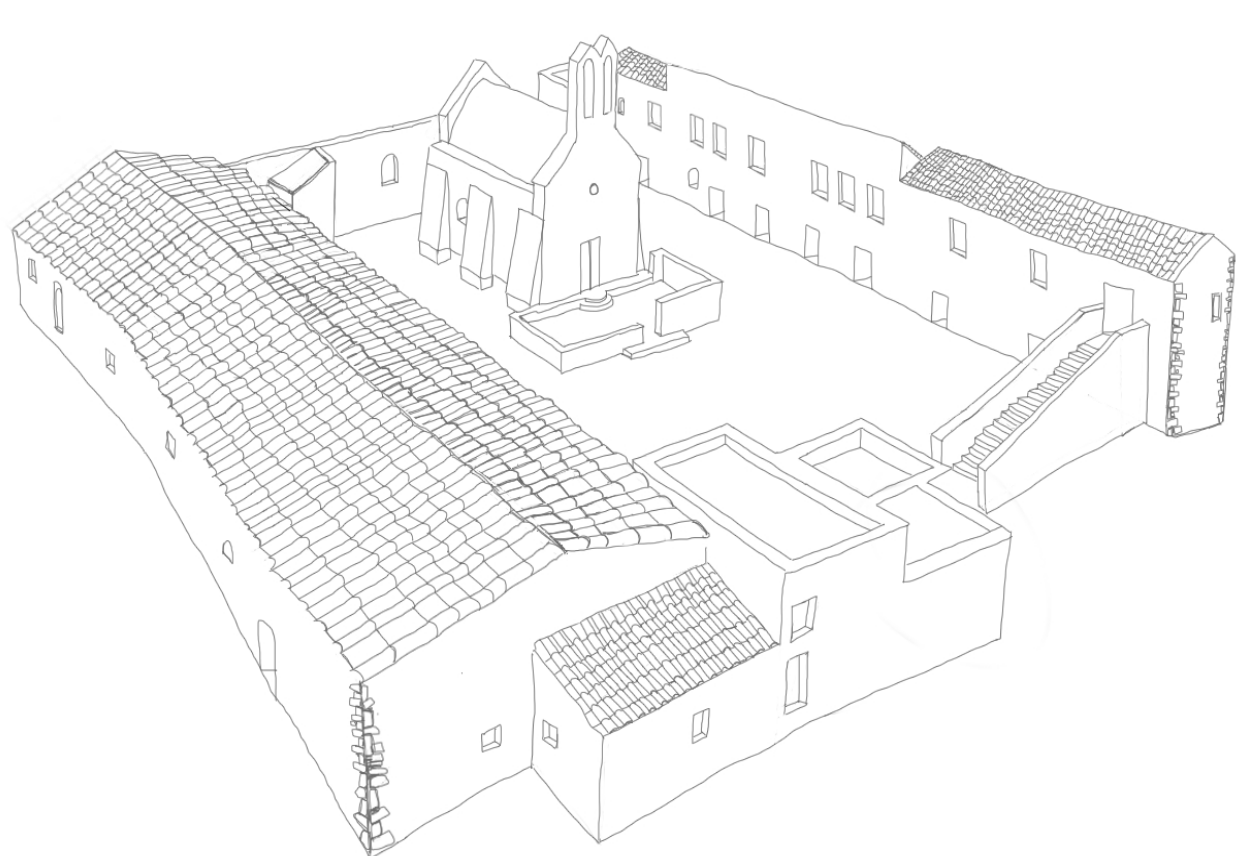
Σχέδια κατόψεων αποτύπωσης και αποκατάστασης του μετοχίου σε κλίμακες 1/100 (ισόγειο, ορόφου και δωμαίων ολοκληρω του συγκροτήματος) και στην 1/50 (ισόγειο και όροφος των κλινών των μοναχών). Τα σχέδια έχουν παραχωρηθεί από το καθηγητή Νίκο Σκουτέλη στα πλαίσια του προγράμματος των μεταπτυχιακών σπουδών του Πολυτεχνείου Κρήτης.

Η μονή χτίστηκε τα χρόνια της ενετοκρατίας κατά τον 18ο-19ο αιώνα. Χτίστηκε με έντονες αναμνήσεις από την ενετική αρχιτεκτονική. Ιστορικά, ανήκει στο μοναστήρι του Γουβερνέτου.

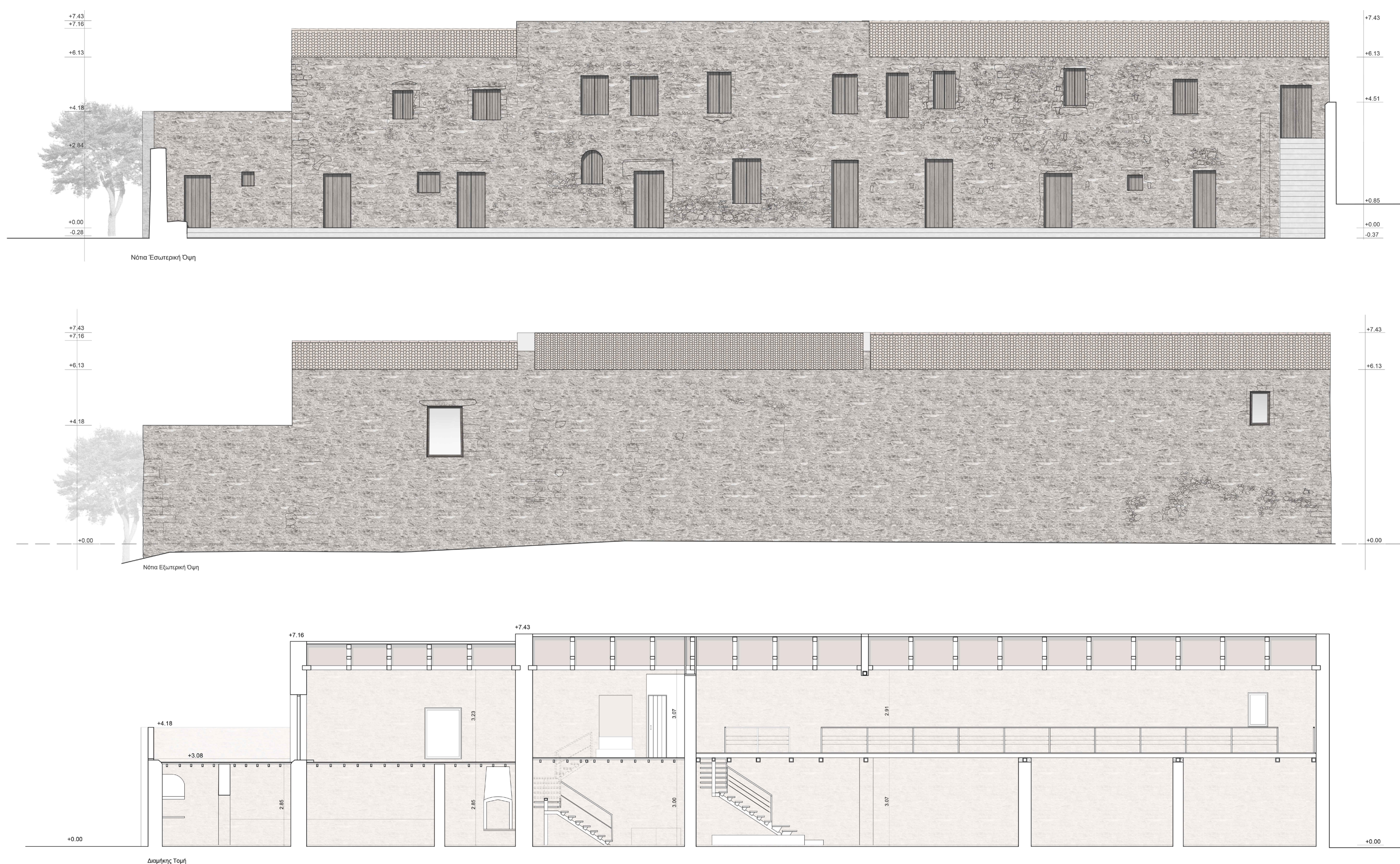
Μεγάλη άνθιση στην εποχή του. Την δεκαετία του 50 και του 60 κατοικήθηκε από λαϊκούς και μοναχούς με τις οικογένειές τους. Την δεκαετία του 90 εγκαταλείφθηκε και από τότε έχει πέσει σε παρακμή, με αποτέλεσμα σήμερα να είναι σε κατάσταση ερειπίου.

Το ελαιοτριβείο, ένα ισόγειο πολύχωρο κτίσμα με δίριχτη κεραμωτή στέγη, αποτελεί τη βόρεια πτέρυγα της μονής που φέρει στο μέσο της το Καθολικό, αφιερωμένο στον Άγιο Γεώργιο. Το αρχικό κτίσμα του πρώιμου 17ου αι. ήταν ισόγειο με μικρά ορθογώνια παράθυρα και ενισχυμένες τις γωνίες του από λαξευτή λιθοδομή. Τον ύστερο 19ο αι. έγινε μια εκτεταμένη ανακαίνιση στη μονή κατά την οποία κατασκευάστηκε η κεραμωτή στέγη, προστέθηκε ένας χώρος στα ανατολικά και έγιναν μεγάλες επεμβάσεις στα παράθυρα, με διαμόρφωση του άνω μέρους τους από συμπαγή τούβλα. Ανάλογες επεμβάσεις έγιναν στο ένα εκ των δύο θυρωμάτων της νότιας όψης του ελαιοτριβείου.

Στις 29 Μαρτίου 2025, πραγματοποιήθηκε αυτοψία του μοναστηριού στην οποία διαπιστώθηκαν φθορές που προκλήθηκαν από αγνώστους στον βόρειο εξωτερικό λιθόκτιστο τοίχο του ελαιοτριβείου. Συγκεκριμένα αφαιρέθηκαν αργοί και ημίεργοι λίθοι μικρού και μεσαίου μεγέθους από την τοιχοποιία αλλά και από τις θύρες της όψης.

Φωτογραφίες που πάρθηκαν από την αρχαιολόγο της ΕΦΑΧΑ απεικονίζοντας τις φθορές στον βόρειο εξωτερικό τοίχο.

Σχέδια τομών, όψεων και φωτορεαλιστικών της πρότασης αποκατάστασης του μετοχίου σε κλίμακες 1/100 (ισόγειο, ορόφου και δωματίων ολόκληρου του συγκροτήματος) και 1/50 (ισόγειο και όροφος των κλινών των μοναχών). Τα σχέδια έχουν παραχωρηθεί από το καθηγητή Νίκο Σκουτέλη στα πλαίσια του προγράμματος των μεταπτυχιακών σπουδών του Πολυτεχνείου Κρήτης.

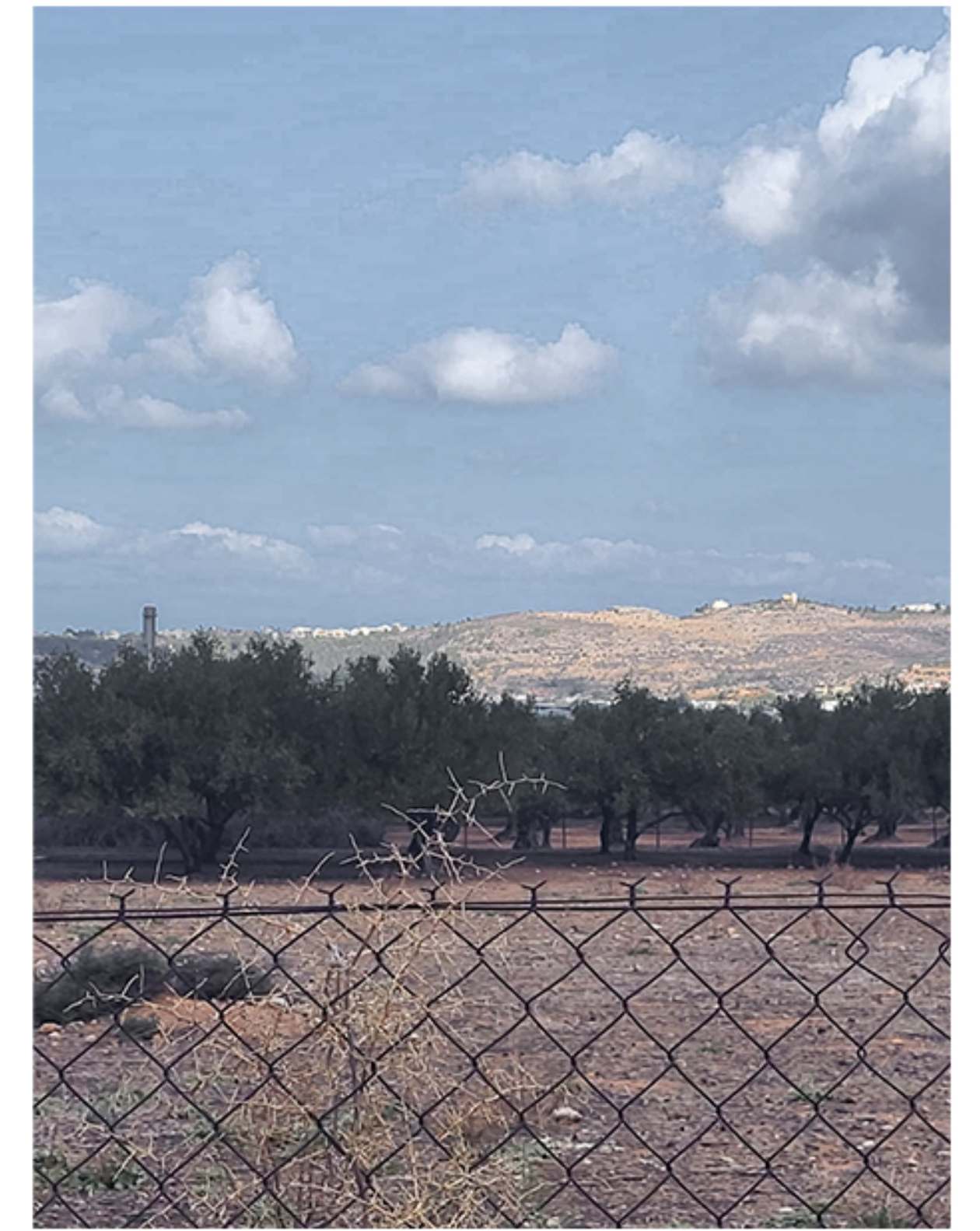

Φωτογραφικές άποψεις κλινών με απεικόνιση των περιστερόνων σε τριγωνικά και ορθογώνια σχήματα

Εξαιτίας της πολύχρονης εγκατάλειψής το, η στέγη του έχει καταρρεύσει, με αποτέλεσμα όχι μόνο να μην είναι εύκολη η πρόσβαση στο εσωτερικό του, αλλά και να μην είναι διακριτός ο εργαστηριακός εξοπλισμός του. Σε μία πλευρά μόνο σώζεται η βάση του μεταλλικού πιαστηρίου του, που ανήκει στον λεγόμενο πειραιώτικο τύπο με τους δύο σιδερένιους στύλους του ύστερου 19ου –πρώιμου 20ού αι.

Το 1976 ανακαλύφθηκε στη θέση Μετόχι Αγίου Γεωργίου κατά τη διάρκεια εκχέρσωσης με μπουλντόζα σε αγροτεμάχιο του Ινστιτούτου Υποτροπικών Φυτών και Ελιάς Χανίων ερείπια κτίσματος το οποίο στη συνέχεια ταυτοποιήθηκε ως μινωική έπαυλη της μεσομινωικής περιόδου (περίπου 1600 ΠΚΕ). Είναι καλά διατηρημένο και έχει πλακόστρωτα δάπεδα, πολύθυρο και όροφο. Επίσης βρέθηκαν έργα κεραμικής και χάλκινα αντικείμενα. Από το 1977 έως το 1982, διενεργήθηκε ελληνοϊταλική ανασκαφική έρευνα η οποία ανακάλυψε ολόκληρο οικισμό. Ανατολικά βρέθηκε ένα τετράγωνο κτίσμα με μικρή δεξαμενή. Μια δεύτερη οικία βρέθηκε 300 μέτρα μακριά, με δύο αποθηκευτικούς χώρους και πλακόστρωτο δάπεδο. Κατά την διάρκεια των ανασκαφών, οι αρχαιολόγοι φιλοξενούνταν στις κλίνες του μοναστηριού.

Συμφωνα με τον ΦΕΚ Β1/Φ38/15663/348 στις 21 Ιανουαρίου 1982 η Ιερά μονή στα Νεροκούρου Κυδωνιάς ανακηρύχθηκε ως ιστορικό, διατηρητέο μνημείο. Συγκεκριμένα χαρακτηρίστηκε ως μικρή μονή που αποτελείται από τετράπλευρο περίβολο που σχηματίζεται από τις αγροτικές εγκαταστάσεις (ελαιοτριβείο) βόρεια του Ναού και τις κλίνες των μοναχών, Νότια του.

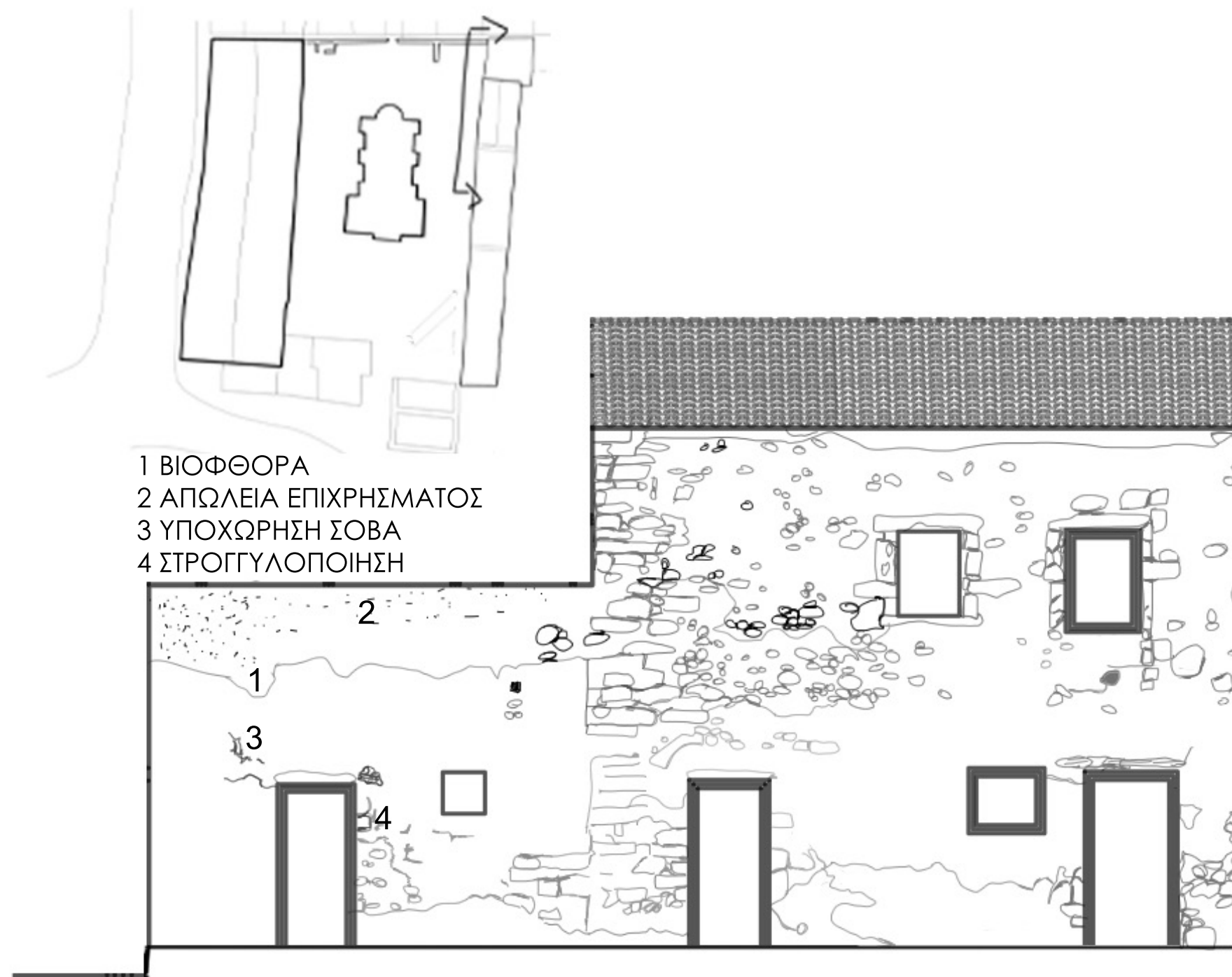

ΔΙΚΤΥΑ

MOODBOARD

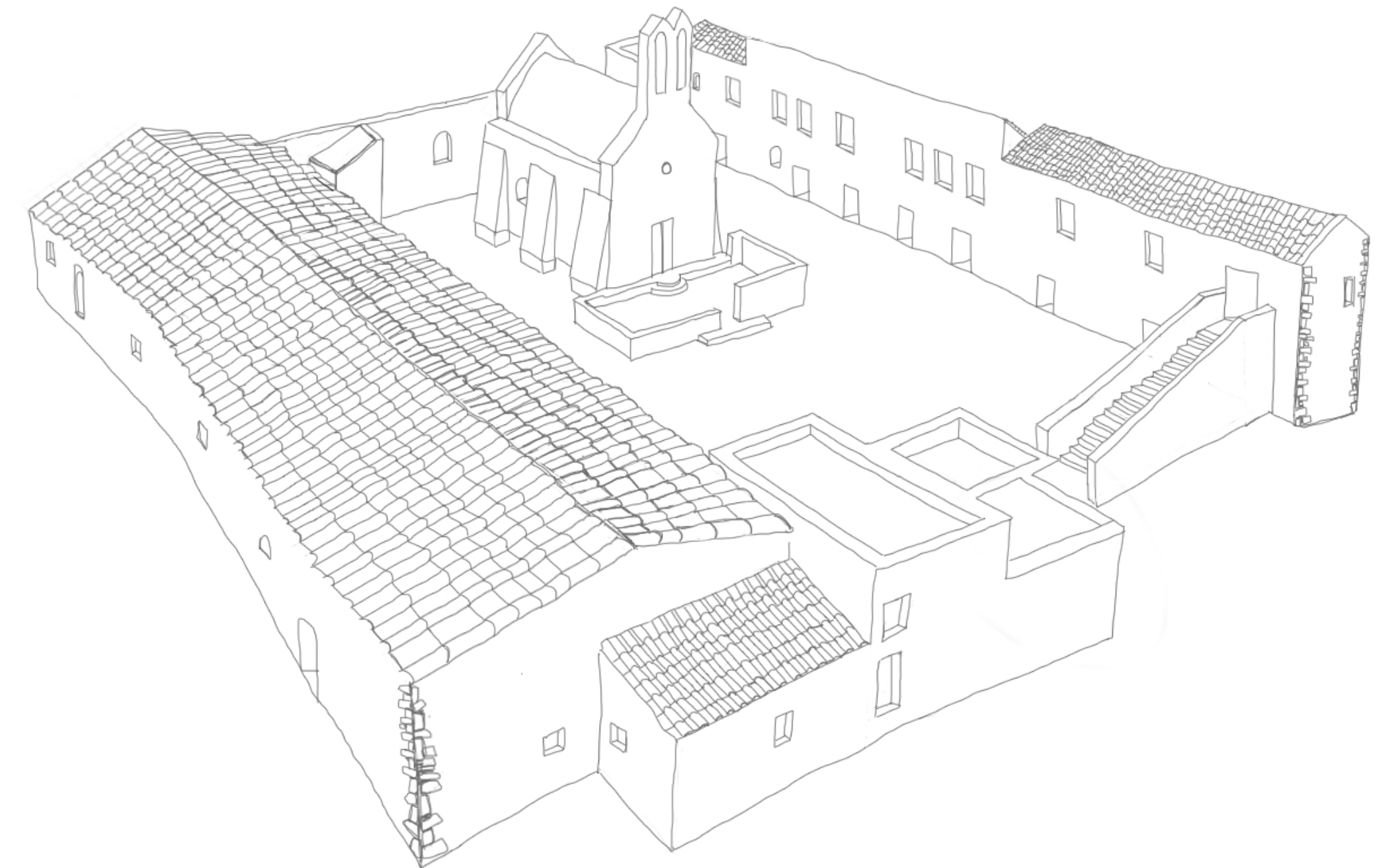
ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΦΘΟΡΩΝ ΝΟΤΙΑΣ ΟΨΗΣ

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΝΟΤΙΑΣ ΟΨΗΣ ΚΕΛΙΩΝ ΣΕ ΤΩΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΛΙΜΑΚΑ 1/200

1η ιδέα:
Αναλογία του κενού μεταφέρεται παράλληλα του υφισταμένου προς το νότο

Μειονεκτήματα

- Η μετάβαση στο κεντρικό χώρο γίνεται από πολλές προσβάσεις δεν υπάρχει ιεράρχηση των εισόδων (δεν υπάρχει κύρια, δευτερεύουσα)
- Κόβονται πολλά δέντρα για να χτιστεί η επέκταση.
- Δημιουργούνται μέτωπα στην πορεία μέχρι να να φτάσει κανείς στις νοτιοδυτικές χρήσεις

Πλεονεκτήματα

- Λόγω της τοποθέτησής του νότια του υφισταμένου, δεν παρεμβαίνουμε στην ορθοκανονική δεντροστοιχία που βρίσκεται ανατολικά.
- Η τοποθέτηση της επέκτασης στο νότο ευνοεί βιοκλιματικά την βιωσιμότητα της κατασκευής διότι αξιοποιείται η ηλιακή ενέργεια ως θέρμανση.

2η ιδέα:
Αναλογία του κενού μεταφέρεται κάθετα στο υφιστάμενο προς το νότο

Μειονεκτήματα

- Δεν έχει οπτικές φυγές στα Χανιά.
- Η τοποθέτηση της επέκτασης, με την παρουσία του όμορου κτίριου στον άξονα βορρά-νότου, εμποδίζει τη ροή του αέρα

Πλεονεκτήματα

- Η είσοδος των κτιρίων της επέκτασης βρίσκεται σε ίση απόσταση από το οδικό δίκτυο, όπως και η είσοδος για την εκκλησία.
- Το κτίριο αναπτύσσεται από τη προέκταση των οπτικών φυγών.
- Λόγω της τοποθέτησής του νότια του υφισταμένου, δεν παρεμβαίνουμε στην ορθοκανονική δεντροστοιχία που βρίσκεται ανατολικά.
- Ενίσχυση της κυκλικής κίνησης γύρω από τα αίθρια που εξυπηρετεί τις ανάγκες σύνθεσης του γηροκομείου

3η ιδέα:
Αναλογία του κενού μεταφέρεται παράλληλα του υφισταμένου προς την ανατολή

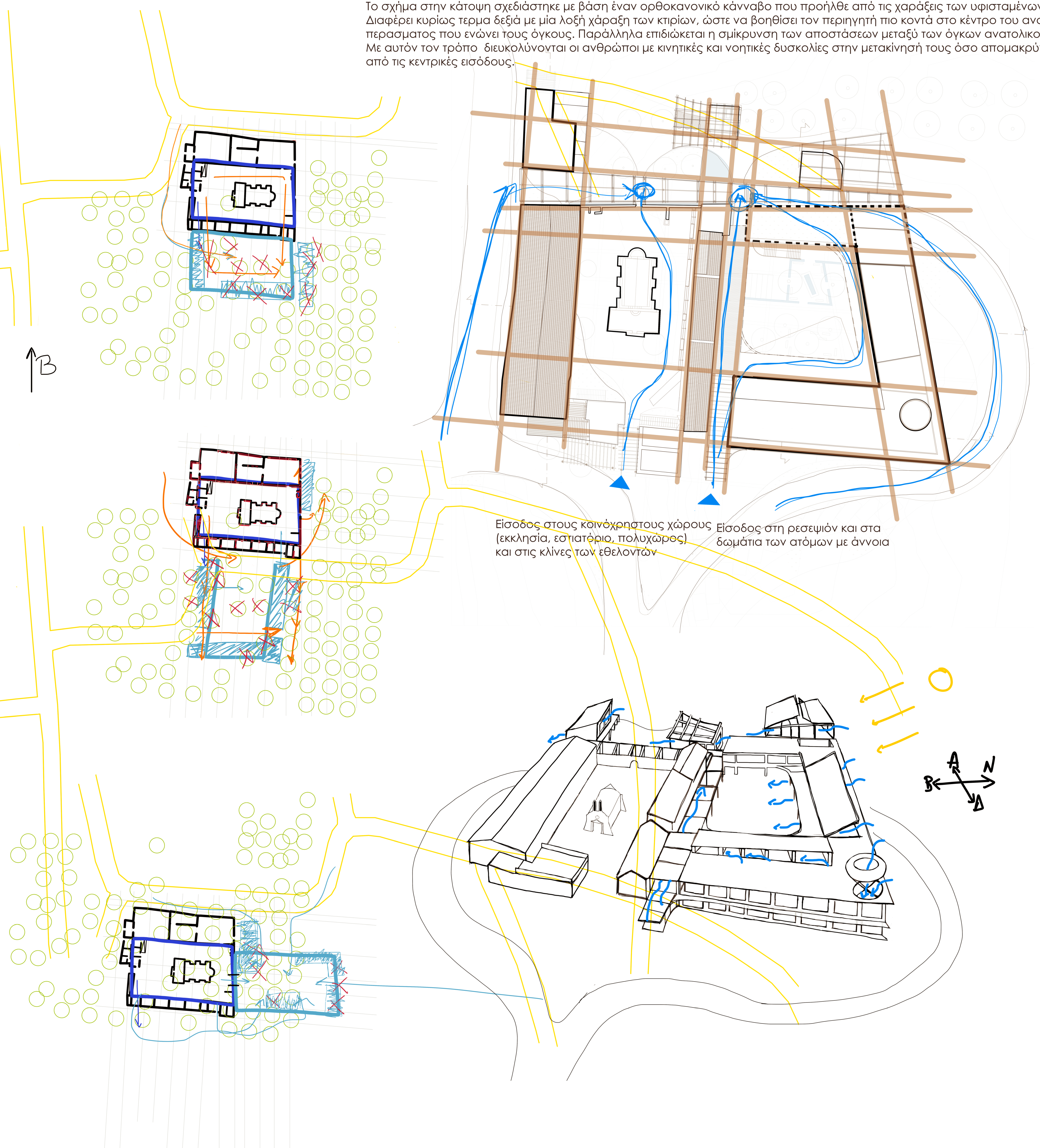
Μειονεκτήματα

- Η μετάβαση στο κεντρικό χώρο γίνεται από πολλές προσβάσεις δεν υπάρχει ιεράρχηση των εισόδων (δεν υπάρχει κύρια, δευτερεύουσα)
- Κόβονται πολλά δέντρα για να χτιστεί η επέκταση.
- Δημιουργούνται μέτωπα στην πορεία μέχρι να να φτάσει κανείς στις νοτιοδυτικές χρήσεις
- Λόγω της τοποθέτησής του ανατολικά του υφισταμένου, παρεμβαίνουμε στην ορθοκανονική δεντροστοιχία που βρίσκεται ανατολικά.

Πλεονεκτήματα

- Η επέκταση έχει περισσότερες προσβάσεις από τα δίκτυα.
- Η ανατολική τοποθέτηση της επέκτασης, χωρίς την παρουσία όμορου κτίριου στον άξονα βορρά-νότου, διασφαλίζει την ανεμπόδιση ροή του αέρα
- Έχει οπτικές φυγές στα Χανιά στο λιμάνι της Σούδας και του βουνού Μάλαξα.

Το σχήμα στην κάτωψη σχεδιάστηκε με βάση έναν ορθοκανονικό κάναβο που προήλθε από τις χαράξεις των υφισταμένων. Διαφέρει κυρίως τερμα δεξιά με μία λοφή χάραξη των κτιρίων, ώστε να βοηθήσει τον περιηγητή πιο κοντά στο κέντρο του ανατολικού περασματος που ενώνει τους όγκους. Παράλληλα επιδιώκεται η σμίκρυνση των αποστάσεων μεταξύ των όγκων ανατολικού τμήματος. Με αυτόν τον τρόπο διευκολύνονται οι ανθρώποι με κινητικές και νοητικές δυσκολίες στην μετακίνησή τους όσο απομακρύνονται από τις κεντρικές εισόδους.

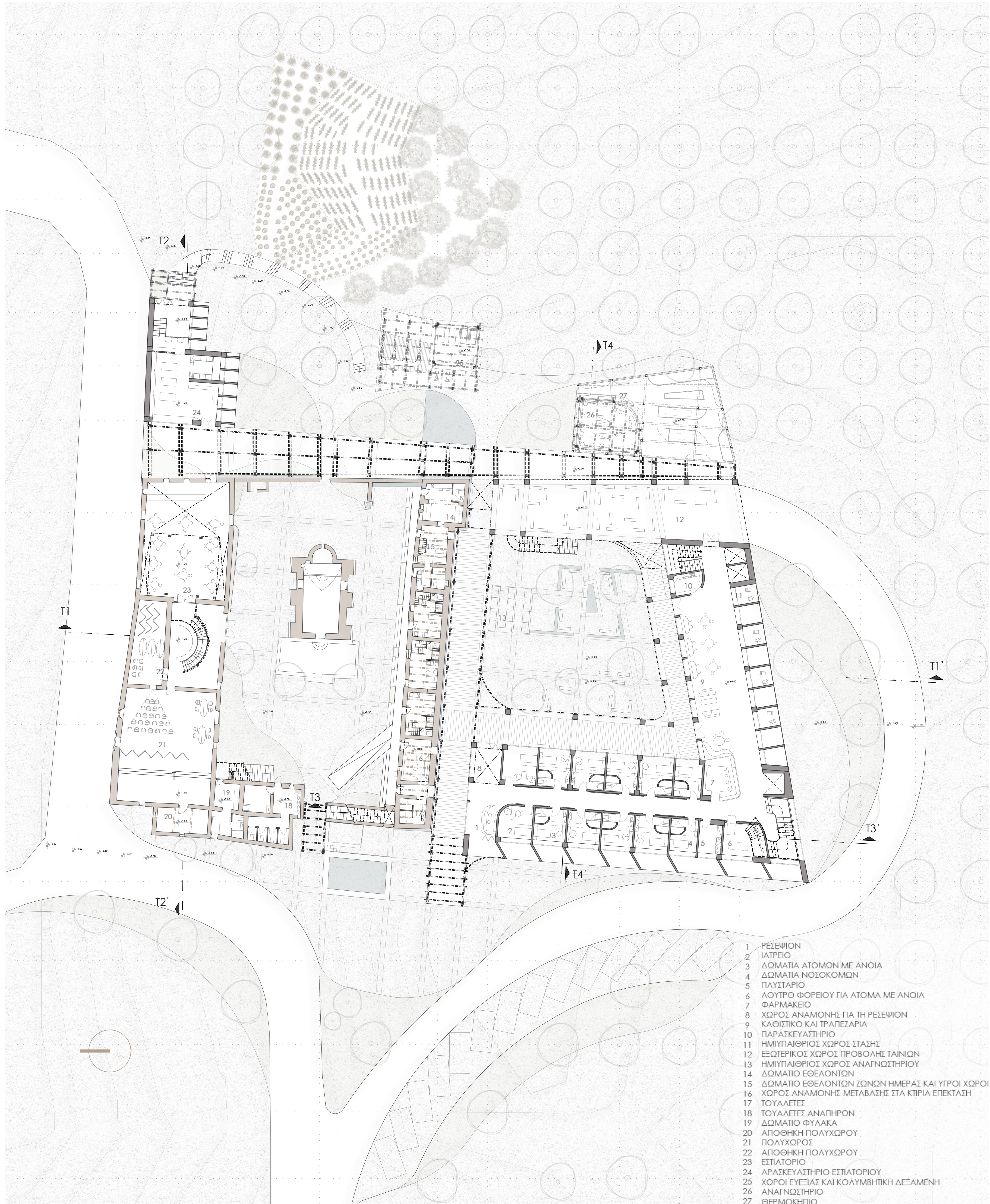
Είσοδος στους κοινόχρηστους χώρους (εκκλησία, εστιατόριο, πολυχώρος) και στις κλίνες των εθελοντών

Είσοδος στη ρεσεψιόν και στα δωμάτια των ατόμων με άνοια

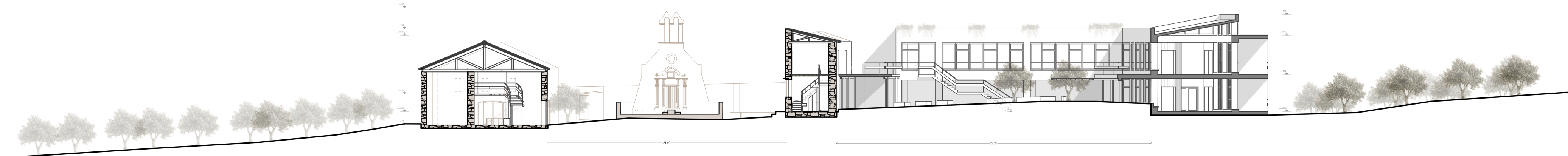
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΙΔΕΑ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΑ 1/1000

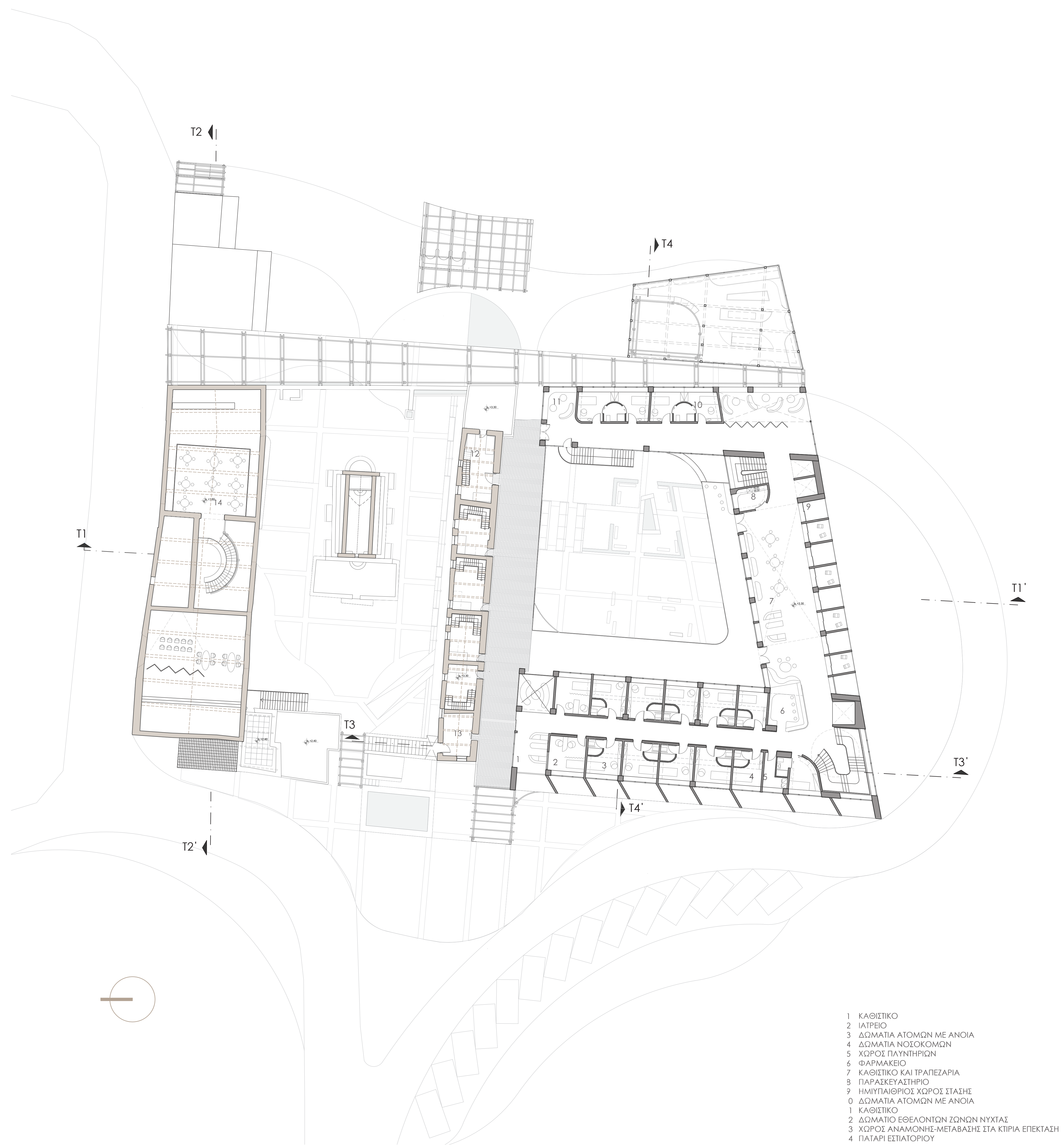
ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΚΛΙΜΑΚΑ 1/200

ΤΟΜΗ Τ1 - Τ1' ΚΛΙΜΑΚΑ 1/200

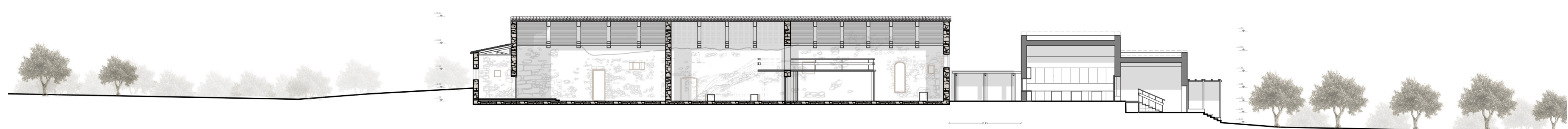
ΤΟΜΗ Τ3 - Τ3' ΚΛΙΜΑΚΑ 1/200

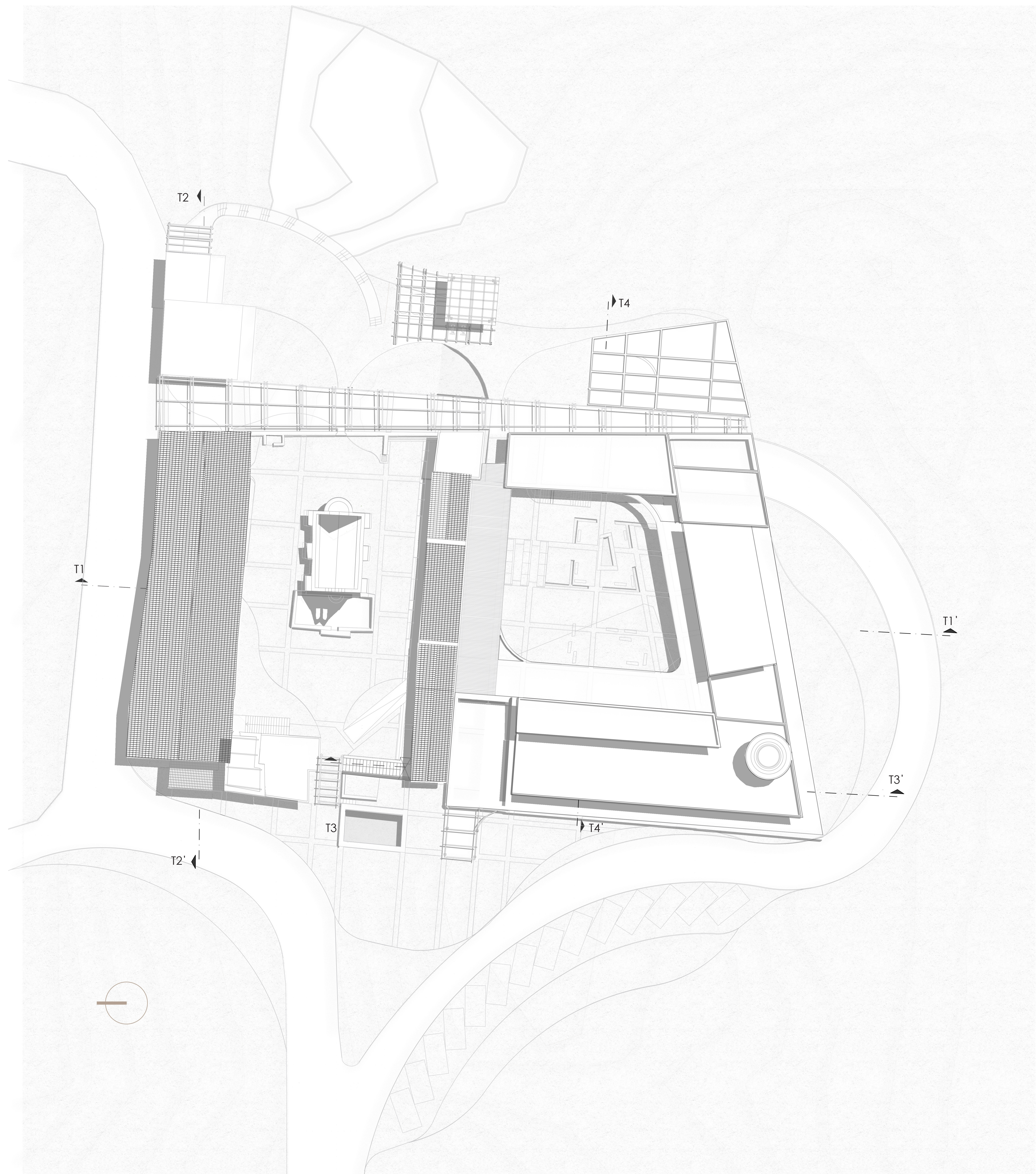
ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ ΚΛΙΜΑΚΑ 1/200

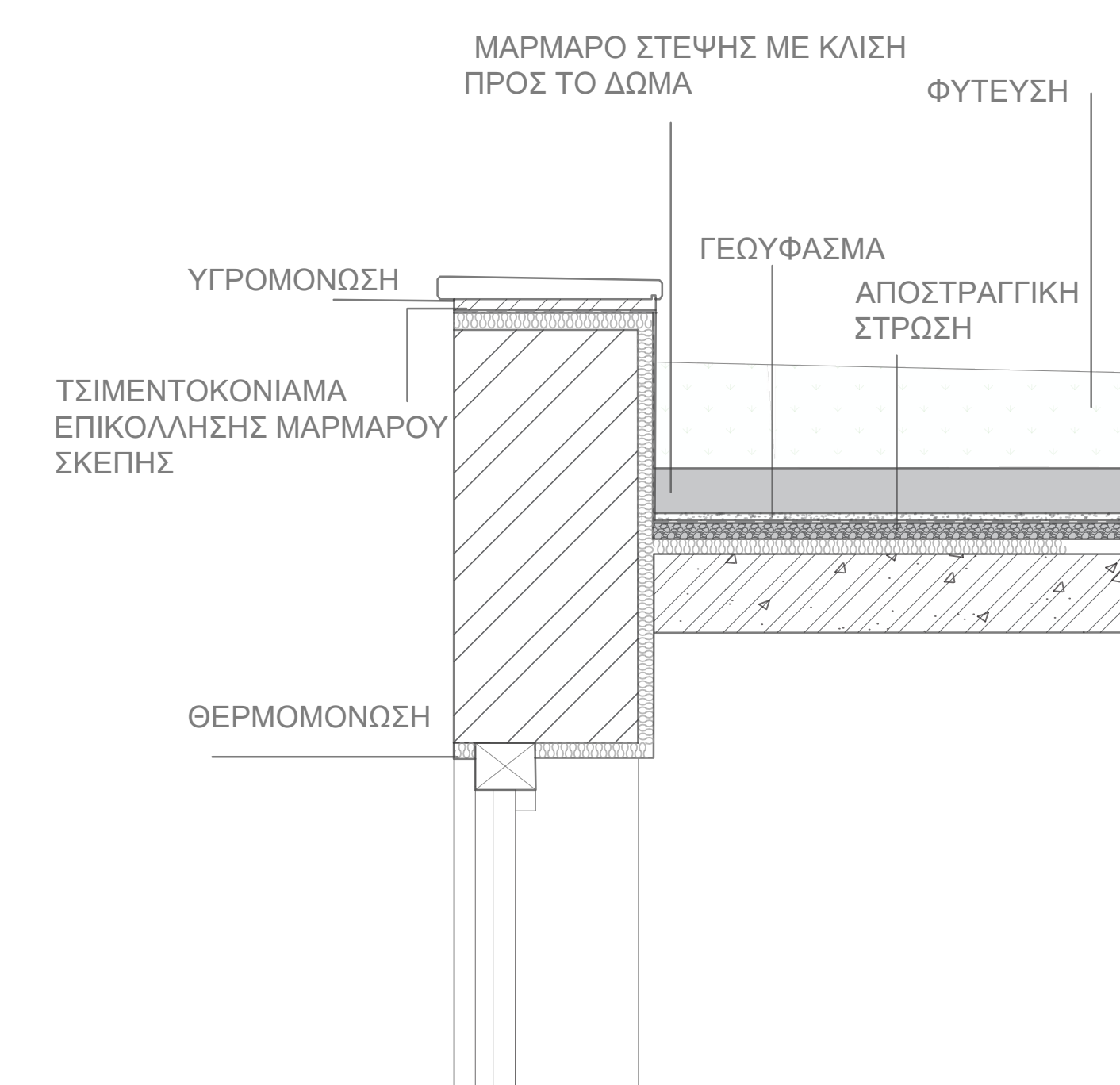
ΤΟΜΗ T4 - T4' ΚΛΙΜΑΚΑ 1/200

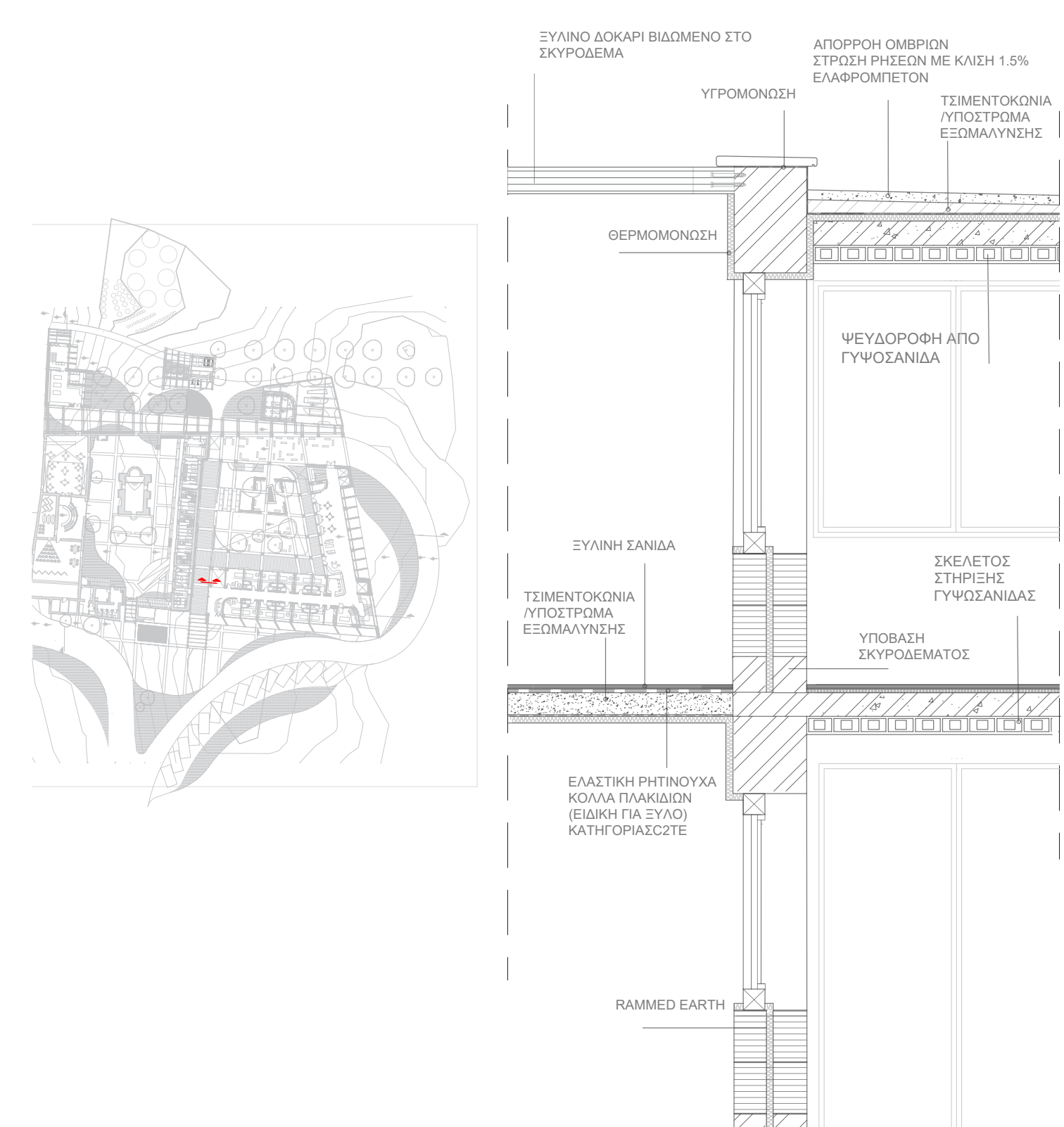
ΤΟΜΗ T2- T2' ΚΛΙΜΑΚΑ 1/200

ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΩΝ ΚΛΙΜΑΚΑ 1/200

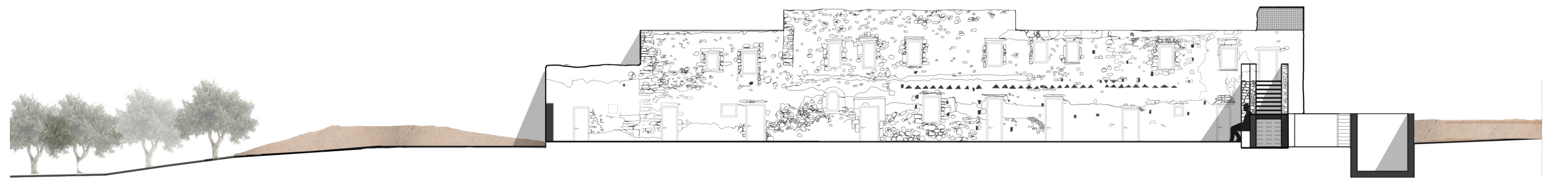

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΥΤΕΜΕΝΟΥ ΔΩΜΑΤΟΣ ΚΛΙΜΑΚΑ 1/20

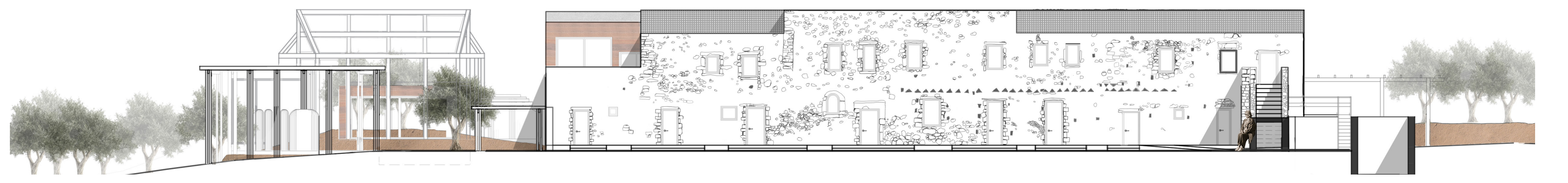

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΤΟΙΧΟΠΟΙΙΑΣ ΚΛΙΜΑΚΑ 1/20

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΝΟΤΙΑΣ ΟΨΗΣ

ΑΠΟΨΗ ΟΨΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΜΒΑΣΗ

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

